

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Vår saksbehandler
Ida Riis-Johansen

Vår dato
13.09.2021
Deres dato

Vår referanse
21/00581-2
Deres referanse

Hørings svar – karbongrensejusteringsmekanisme (CBAM)

Det vises til høringsbrev sendt ut av Finansdepartementet med høringsfrist onsdag 15. september 2021 om forslaget til innføring av en grensejusteringsmekanisme som ble lagt frem av EU-kommisjonen den 14. juli 2021 som en del av "Fit for 55-pakken".

EUs kvotemarked er en av tre pilarer innenfor unionens klimalovgivning og omfatter i hovedsak utslipp fra industrien i EU/EØS. Kvotesystemet setter et tak på maksimalt hvor mye karbon som kan slippes ut innenfor sektorene som dekkes av systemet. Denne mengden reduseres fra år til år. Aktørene innenfor kvotesystemet kan kjøpe og selge kvoter med hensikt om å kutte utslipp der hvor det er billigst. Det settes dermed en markedspris på karbonutslipp.

Landbruket dekkes ikke direkte av kvotemarkedet, men kostandene i næringen påvirkes av prisene på mineralgjødsel. Til nå har mineralgjødselprodusenter mottatt gratis kvoter innenfor kvotemarkedet med hensikt å unngå vederlagsfrie kvoter. Med «Fit for 55»-pakken som ble lagt fram av kommisjonen ble det foreslått å fase inn en karbongrensejusteringsmekanisme (CBAM) som har til hensikt å erstatte vederlagsfri tildeling av kvoter som verktøy for å hindre karbonlekkasje.

En CBAM-ordning skal legge en «toll» på tilsvarende industriprodukter som importeres fra land utenfor EU/EØS som ikke har blitt pålagt en pris på karbon tilsvarende karbonprisen som kvotemarkedet påfører produsentene i EU/EØS. Det vil dermed utjevne prisforskjellen mellom produkter som blir produsert utenfor og innenfor EUs kvotemarked sikre like konkurranseforutsetninger for produktene som selges på EUs indre marked. Med en utfasing av vederlagsfrie kvoter og en innfasing av CBAM forventes det at prisene på produkter som omfattes av begge endringene vil øke.

Landbruket påvirkes av grensejusteringsmekanismen

Karbondollen kan ha positive effekter for å utjevne konkurranseforholdene og hindre karbonlekkasje mellom EU/EØS og land som har mindre strenge reguleringer. Samtidig vil forslaget bety en indirekte karbonavgift på matproduksjon ettersom mineralgjødsel er en viktig innsatsfaktor i dag.

Landbruket i Norge i dag er allerede sterkt presset av høye kostnader på innsatsfaktorer samtidig som prisene matprodusentene tjener på sine produkter står stille. Det vil derfor være svært

Bondelagets Servicekontor AS

Norges Bondelag

Postadresse: Postboks 9354 Grønland, 0135 OSLO, Tlf: 22 05 45 00
Besøksadresse: Landbrukets Hus, Hollendergata 5, 0190 OSLO
Bankkonto: 8101.05.12891, **Org.nr.:** 985063001 MVA
bondelaget@bondelaget.no, www.bondelaget.no

Bankkonto: 8101.05. 91392
Org.nr: 939678670

krevene for matprodusentene om prisene på innsatsfaktorene skal øke ytterligere uten økt kompensasjon og støtte til omstilling.

Med kompensasjon menes det at staten må ta deler av den økte kostnaden som forslaget vil innebære, slik at endrede kostnader på mineralgjødsel ikke fører til redusert norsk matproduksjon og selvforsyning. Med støtte til omstilling menes det at staten må bidra finansielt til at klimagassutslippene fra norsk mineralgjødselproduksjon reduseres og at det skal være mulig for matprodusenter å ta i bruk klimavennlige alternativer til mineralgjødsel.

Norges Bondelag forventer at den norske stat prioriterer midler til både kompensering og omstilling for at økte priser på innsatsfaktorer i landbruket som dekkes av EUs kvotesystem ikke skal føre til økt belastning for matprodusenter og redusert matproduksjon i Norge.

Med vennlig hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Sigrid Hjørnegård

Ida Riis-Johansen